

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Varia de magnitudine beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Cupiebas implere ventrem suum de siliquis. Luc. 15. 16. Prodigus non dixit omnia reversus ad Patrem, quæ decreverat dicere: nam ultima verba, *fac me sicut unum de mercenariis* v. 19. tacet. Aug. cum enim panem non haberet, vel mercenarius esse cupiebat; quod post osculum Patris generosissime jam dedignatur. Es-cob. t. 6. parab. Chr. Obf. 4.

Us intingat extremum digiti sui in aquam. Luc. 16. 24. S. Ambr. l. 6. in Luc. per Abraham Christum D. intelligit: si semel donet guttam, torrentem præstabit. Did. de Castillo Il-lustr. 47.

Hoc initium signorum. Jo. 2. 11. Initium in aqua in vinum Christi virtute conversâ; ut hoc primum, & tanquam vitæ agendæ initium exigere videatur, animas nostras ad meliora converti. Sim. de Cassia lib. 5.

Non Moyses dedit vobis panem de cælo, sed Pater meus dat. Jo. 6. 32. Illa opera munificentiae sunt digna Deo, quæ non finiuntur tempore, sed quotidie continuantur. Bæza t. 3. l. 14. c. 10. §. 8.

Qui proprio filio suo non pepercit &c. quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit? Rom. 8. 32. Si, quod majus est, & præcipuum, præstitit nobis, ut filium suum verum, & charissimum traderet propter nos adhuc impios; quare non, quod minus est, credatur facturus pro nobis Credentibus sibi, jam enim parata sunt Credentibus præmia: S. Ambrosius. hic.

Repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Act. 2. 4. Dedit eis carnem, mox daturus Spiritum Sanctum: movetur enim, unò beneficiò datò ad plura danda. Sylv. hic. q. 7.

Ex Patribus, & aliis.

Nihil est igitur, quod negare nobis posse ve-reamur; nihil est, in quo de munificentiae divinæ diffidere perseverantia debeamus, cujus fuit tam diuturna, & jugis ubertas; ut primò prædestina-ret, deinde vocaret; & quos vocaret, hos & ju-stificaret; quos justificaret, hos & clarificaret. Po-terit deserere, quos tantis beneficiis suis usque ad præmia profecutus est? S. Ambr. l. 1. de Jacob & vita beata c. 6.

Plena semper, & redundantia sunt divina be-neficia; non exiguo restricta numero, sed uberi bonorum coacervata congestu. S. Ambr. in Luc. l. 1. c. 1.

Si, antequam cum quaererem, bene fecit mi-hi, clamantem me non exaudiet? S. August. in Pl. 56.

Quid tibi promisit Deus? ô homo mortalis! quia victurus es in æternum. Non credis? crede, crede. Plus est jam, quod fecit, quam quod promisit. Quid fecit? mortuus est pro te. Quid promisit, ut vivas cum illo? incredibilius est, quod mortuus est æternus, quam ut in æternum vivat mortalis. Jam, quod incredibilius est, tenemus. Si propter hominem mortuus est Deus, non est victurus homo cum Deo? non est victurus mortalis in æternum, propter quem mor-tuus est, qui vivit in æternum? S. Augustin. in Plal. 148.

Tametsi lapideus etiam quis fuerit; tanta ta-men jam sunt data dona, ut sufficiant cum excitare, & à præsentibus abducere, duplicique nomine ad futura complectenda erigere: cum quod adeo sunt magna, quæ jam exhibita sunt; tum, quod licet tanta sint, ac alta; primitiæ tamen sunt. S. Chrysof. in ep. ad Rom. c. 8. ferm. 14.

Christus breviter orare docuit, qui citò vult postulata præstare. Aut quid petentibus se non dabit, qui seipsum non petentibus dedit? S. Petr. Chrysol. f. 67.

Nesciunt in foribus hære, quæ cæli authore tribuuntur; semper incrementis ad culmen ascen-ditur, ubi supernus favor præstat exordium. En-nodius l. 5. ep. 16. Flumina, quò longius pro-currunt, ampliora fiunt. Did. de Castillo Illat. 47.

§. IV.

Beneficiorum magnitudo ex persona dante.

Non sepelias me in Ægypto, sed dormiam cum Patribus meis. Gen. 47. 29. 30. Idem petebat Joseph Gen. 50. 24. Cur tanti æ-stimata sepultura in Chanaanâ? acceperant à Deo promissionem terræ illius; adeoque lætabantur in munere à Datore Deo. Rupert. l. 9. cap. 21. Donum Dei, qualecunque sit, sive magnum, sive parvum; cæleste, sive terrenum. Pro honore, vel charitate dantis pretiosum est, & debet esse in oculis sapientis. Bæza t. 2. l. 9. cap. 2. §. 32.

Non est sanctus, ut est Dominus, & non est fortis, sicut Deus noster. 1. Reg. 2. 2. Samuelis mater filio, cælesti favore accepto, sic to-ta effusa in divinas laudes. Aliæ matres brachys deliniunt exoptatos infantulos: non est puer, ut hic puer meus, hic pulcher, hic elegans; at Anna, non donum, sed Datorem, intuetur. Id. ibid.

Veniat Dilectus meus in hortum suum. Cant. 5. 1. Disce, non quiescendum in Dei donis, sed in ipso Datore; & æstimanda beneficia, non tam propter se, quam Benefactorem: nec hor-tum animæ excolendum, ut nos ejus bonis dite-mur, vel nobis ipsis dulces epulas paremus; sed ut Dilecto placeamus, & ipse in nobis jucundetur. Lud. de Ponte hic l. 8. Exh. 1. §. 1.

Munera tua sunt tibi, & dona domus tua alteri da. Dan. 5. 17. Respuebat dona, quæ à Deo suo sibi non venire videbat. Bæza t. 2. l. 9. c. 2. §. 32.

Quia Jesus esset, qui fecit eum sanum. Jo. 5. 15. Muneris æstimatio ex persona dante incomparabiliter crescit. Et benefactori Jesu gra-tus, & sibi gratulans, hic homo, Jesum sanitatis suæ authorem, Judæis prædicat. Id. ib.

§. V.

Varia de magnitudine Beneficiorum.

Dilectus meus mihi, & ego illi. Cant. 2. 16. Nullum perfectum sensum videntur hæc ver-ba habere. Quid est tibi dilectus tuus? quid tu illi? Aperit campum ad cogitandum, quam am-
pla,

pla, & copiosa beneficia in eam sponfus contulerit. q. d. ad aperiendam tantam rerum abundantiam deest oratio, verba non suppetunt. Nam, si dixerit, sponfus meus mihi consulit, nihil dixi. Si iterum, sponfus meus mihi operatur, mihi fauet; obruitur oratio rerum magnitudine. Et ideo nihil dicere possum, nisi, *Dilectus meus mihi!* Quid pro his ego possum rependere? nunquid sanctos cogitatus, memoriam continuam, orationes crebras, ferventes; jejunia, vigiliis, misericordiae opera; sed non adaequant magnitudinem beneficiorum Dei. Quid igitur faciam? una mihi videtur ratio respondendi tanto amori: ut ille mihi omnia factus, ita ego mea, & me totum ei impendam. Diez tit. Charitas.

A saeculo non audierunt, neq; auribus perceperunt; oculus non vidit, Deus absque te, quae preparasti expectantibus te. II. 64. 4. Haec bona, Christi fuerunt miracula, ut docet Hier. & Chrylost. Bona Christi fuerunt ejusdem Sacramenta, & copiosa gratia, mentis quies, consolatio, gaudium, alique fructus Spiritus Sancti. q. d. à saeculis, ex quo natus est Adam, nemo unquam audivit, nec vidit; imò cogitare, & suspicari non potuit; tanta, & tam augusta, gratiarum dona, quae preparasti in Legge nova expectantibus te. Te, absque te, idem est, quod praeter te; unò te exceptò, ut verit. Vatablus. Corn. à Lap. hic.

Etiamsi faciamus, quacumque facere poterimus; nihil magnum faciemus, ut ei, qui nos tantis beneficiis praevenit, aliquid rependamus. S. Chrylost. in Gen. hom. 34.

Quam gratiam illi referemus? tametsi in terra mille annos viveremus; ne pro uno quidem colapho, illi ullò modò unquam, prout decet, reddere aequivalens, dignasque gratias referre, possemus. S. Ephrem de compunct.

Nihil illi ad mensuram minuti tribuere posses; si in retributionem eorum, quae pro te sustinuit, te mille millies annis, etiam gehennali incendiò, cruciaries. Cassidorus. Doultremon. l. 2. c. 3. sect. 8. de amore.

Quid retribuere pulvis, & vermis, Domino gloriae, qui pro eo animam suam in morte conclusit? ut beatitudine fruereetur, quam nec oculus vidit, nec auris audivit. Attende igitur sollicitus, quantum Domino tuo debes. Rlesens. ep. 137.

§. VI.

Bonus usus Beneficiorum, divitiarum, talentorum, gratiarum.

Ex Veteri, & Novo.

ET erans valde bona. Gen. 1. 31. Fecit Deus omnia valde bona. Nihil ergo naturam malum, quando & ipsa, quae in creaturis videntur esse poenalia, si bene utantur, & bona, & prospera sunt; si male utantur, nocent. S. Isid. cap. 9.

Aquae in sanguinem versa Aegyptiis, non Hebraeis. Ex 7. 20. In manu Aegyptiorum sanguis, inquit Josephus, in manu Hebraeorum mundissima erat aqua. Sic opes in manu impii foedus vitiorum sanguis, in manu probi instrumentum virtutis. Drexelius Opusc. 13. Salomon. c. 5. §. 1. Divitiae sunt ambidextrae, ad bonum, & ad malum, faciles trahi. Uti scalae ascensum, & descensum, juvant, ita pecuniae ad caelos ducunt & ad inferos. Id. ib.

Manum suam misit ad fortia, & digiti ejus apprehenderunt fufum. Prov. 31. 19. Manum suam ad fortia, & heroica, extendere, est, res difficillimas, & sensualitati maxime repugnantes, operatam fuisse, & se spiritualibus exercitiis occupasse. Digi- ti ejus apprehenderunt fufum. Dices: tamne heroicum est nere, illud ut Spiritus Sanctus collocet inter heroica opera? Nota mysterium: nere, est ex sinistra in dexteram stupam traducere, & sic, quod ante erat in sinistra stupa, in dextera per fufum fit filum. Sinistra est vita praesens, dextera futura. Et omnia Mundi sunt stupa, valerudo, divitiae, honores, &c. unà scintilla comburuntur. Si bene scis nere, traduc haec temporalia à sinistra ad dexteram, fuso bonae intentionis, & divini amoris. Quando valetudinem, ingenium, divitias, honores, in obsequium Dei confers; recte nes, & stupam à sinistra in dexteram traducis. O miseros Alexandros, Darios, Caesares! &c. quot bona habebant in sinistra, & quam nudi nunc sunt, nescierunt enim fila ducere, nescierunt temporalia in aeterna transferre. Diez fer. 4. D. 3. Quadrag.

Venias Dilectus meus in hortum suum, & comedat fructus pomorum suorum. Cant. 5. 1. Erudimini, qui possidetis terram: divitiae, quas tenetis, vestrae non sunt, sed Dei; dispensatores opum, & honorum, estis, non domini. Porro cum sponfam in cellaria introduxisset, non ad rapinam, & luxum; sed ad eleemosynam, incitavit. *Ordinavit in me charitatem.* Cant. 2. 4. Oliva. t. 2. Strom. hic.

Vos estis sal terra. Matth. 5. 13. Non monet, fitis; sed estis: ut, quod sunt, pendant, & necessitatem incumbendi proprio officio cognoscant. Universa, quae à terrenis hominibus appetuntur (sive naturalia, ut proles, & delectabilia tactus, aliorumque sensuum; sive divitiae, honores, imperia, & gloria; sive scientiarum, & artium notitiae) indigent condimento vestro; ut salubriter appetantur, salubriterque illis homines utantur. Ca- jet. hic.

Quia super pauca fuisi fidelis. Matth. 25. 21. Quae illa pauca? certe omnia illa, quae in hoc Mundo pretiosissima aestimantur; omnia, quae aut animae, aut corporis ministerio assignata, fideli usu ab homine sic tractantur, ut virtutum incremento, & divini beneplaciti obsequio deputentur. Ramirez in epist. Chr. ad 7. Ep. ep. 2. Apoc. 2. v. 10.